

ลักษณะของวรรณคดีไทย

เพื่อที่จะให้เข้าใจ และเห็นลักษณะของวรรณกรรมไทยทั้งแก่กันมานั้น จึงขอแบ่งวรรณกรรมไทยออกเป็น ๒ ระยะเวลา คือ

- ก. ระยะเวลาอนรับอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตก
 - ข. ระยะเวลาหลังจากรับอิทธิพลตะวันตกแล้ว
- ก. ระยะเวลา ก่อนรับอิทธิพลตะวันตก (กังแท่สมัยสุโขทัย จนถึงสมัยรัตนโกสินธ์—รัชกาลที่ ๓)

ถ้าเราพิจารณาดูวรรณกรรมของไทยทั้งแก่กันมานั้นรัชกาลที่ ๓ ซึ่งนับเป็นระยะเวลา ก่อนที่จะรับอิทธิพลของทางตะวันตก เราจะเห็นลักษณะสำคัญบางประการ คังนี้คือ

๑. นิยมการเขียนร้อยกรอง

ร้อยกรองนั้นใช้เรียนทั้งสารคดีและบันเทิงคดี ส่วนร้อยแก้วมักใช้แต่งสารคดี (Non fiction) (ร้อยกรองที่เป็นสารคดี เช่น ตำราฉันกลักษณ์)

ในระยะเวลานี้งานนของประวัติวรรณคดีไทย คือทั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมา จนถึงสมัยรัตนโกสินธ์ก่อนทัน (ประมาณ ๖ ศตวรรษ) เรานิยมวรรณกรรมที่สำคัญประกายใน ประวัติวรรณคดีประมาณ ๑๐๐ เรื่อง*

แต่งเป็นร้อยกรองประมาณ ๑๐๙ เรื่อง

แต่งเป็นร้อยแก้วประมาณ ๒๖๒ เรื่อง

จึงสรุปได้ว่าโดยลักษณะการแต่ง ในอดีต จากสุโขทัย—รัตนโกสินธ์ก่อนทัน เรายังนิยมแต่งร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว

* ทั้งนี้ไม่นับ หลักคิราวดี ก็พบเห็นจำนวนนี้เรื่อง ๆ

๒. เนื้อเรื่อง

ถ้าจะเทียบกับวรรณกรรมของตะวันตก เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนแล้ว อาจกล่าวได้ว่า มีเนื้อเรื่องอยู่ในวงศ์แบบ ผู้แต่งวรรณคดีไทยในอดีตไม่นิยมความมุ่งหมายที่จะทึ่งข้อคิดให้ ไว้ในเรื่องที่แท้จริง ถ้ามีแนวความคิดหรือปรัชญาใดๆ ก็เป็นไปตามธรรมชาติรวมชาติของนั้นเอง เรื่องนั้นๆ แท้ไม่ใช่ความเชิงประณีต เพราะฉะนั้น การที่นิยมยกเอาบัญหาสังคม การพัฒนาประเทศ การปลูกใจรวมชาติ บัญชาจิตวิทยาหรือจิตวิเคราะห์ เหล่านี้ มิใช่เรื่องที่ ผู้แต่งหรือผู้อ่านสนใจ หากมีก็เป็นเรื่องบังเอิญมากกว่าเจตนา ผู้แต่งจะเน้นหนักด้านศิลปะ ของการแต่งเรียนเรียงคุณค่าของวรรณคดีจึงอยู่ที่ ศิลปะการแต่งมากกว่าเนื้อเรื่อง เทกุณานี้ เป็นเนื้อเรื่องวรรณกรรมไทย จะจำกัดอยู่ในวงกว้างท่อไปนี้

๑. ศาสตราและคำสอน

๒. เรื่องเล่า (narrative) ใช้เป็นเรื่องสำหรับอ่าน และบทการแสดง เช่น นิทาน บทพาภัยโจน หนัง บทละครรำ

๓. บทพรรณนา (descriptive) เช่น นิราศ

๔. บทเพลง (เทียบ Lyric) แทรกอยู่ในเรื่องขนาดยาวบ้าง เป็น บทสนทนา ส่วนขับร้องบ้าง เช่น บทโนรี

๕. บทสคุดี ยอดเยี่ยรคี (เป็นส่วนหนึ่งของพงศาวดารไปด้วย)

๖. บทใช้ประกอบพิธีกรรม เช่น บทกล่อมช้าง โองการแข่งน้ำ

๗. ประวัติ พงศาวดาร และจกหมายเหตุ (ไทยและต่างชาติ)

๘. แบบเรียน

๙. กฎหมาย (กฎหมายเดิมราก)

๔๐. ทำรากบางเรื่อง

(ท่องรัชกาลที่ ๓-๔ จึงมีประกาศว่า ข่าว และบทความจากสื่อมวลชนฯ เริ่มนิรุ้นในรัชกาลที่ ๓-๔ จำนวน ๖ ฉบับ)

สรุป ให้ว่าเนื้อเรื่องอยู่ในวงแหวน เมื่อมีทั้งเรื่องที่เป็นสารคดี (Non fiction) บันเทิงคดี (Fiction) ส่วนใหญ่ของวรรณกรรมเหล่านี้ จะเน้น อุบัติคดีความงามและความประพฤติ เรื่องจินตนาการ เรื่องไกลตัว (เช่นเรื่องยกษัตริย์ เทวาก สรรษ์ นรก) และเห็นอีสิ่งอื่นใดก็คือ เน้นศิลปะของ การเรียนเรื่อง

ส่วนนี้มุ่งหาทำง ๆ ในชีวิตจริง หรือการแต่งเพื่อให้สมจริงนั้นไม่ใช่เรื่องที่ผู้แต่งมุ่งหมายจะกระทำ

๓. ธรรมเนียมนิยมในการแต่ง (Literary conventions)

วรรณคดีไทยในอดีต โดยเฉพาะที่แต่งเป็นร้อยกรองนั้น มีธรรมเนียมนิยมในการแต่ง (convention) ที่จะสังเกตเห็นได้ชัดเจน กังต่อไปนี้ คือ

๓.๑ มีโครงสร้างที่มีแบบแผน วรรณคดีร้อยกรองโดยทั่วไปของไทยจะขึ้นกัน ด้วยบทที่ให้ว่าหรือประนามบท อาจเป็นการชุมบ้านชุมเมือง ความเกณฑ์สุขของราชภรา ความยิ่ง ใหญ่ของพระมหาชนก ให้พระรักนกรย บิคำาราดา ครุบาราจารย์ หรือสรรเสริฐ เทพเจ้า ทวาย่างเช่น ร่ายนาในลิทธิวนพ่าย นิราศนรินทร์ สมุทรโมฆคามันท์ และลิลิก โคงการแข่งน้ำ บทให้วันนี้ถือเป็นเรื่องสำคัญ ศรีประชญ์เขียนอนิรุทธคามันท์ มีบทให้ว่าย ท้ายไม้ขึ้นกัน ก็กำหนดกันว่าไม่สมควร และบังก์เชื่อว่าเป็นเหตุให้ศรีประชญ์ประจบเคราะห์ กรรมถึงท้องประหาร (กำหนดศรีประชญ์ ประယาปริยพิธรมชาดา)

ยังมีธรรมเนียมนิยมในการแต่ง เช่น เรื่องที่แต่ง เป็นกfolon บางประเภท ขึ้นกันกวายวรครับ ถ้าเขียนภาพย์ห่อโคลง ขึ้นกันกวายภาพย์ย่านี ๑๑ สลับกับโคลง ๔ สุภาพความเหมือนกัน บทค่อนบท ถ้าเป็นภาพย์ห่อเรือ ก็จะขึ้นกันกวายโคลง ๔ สุภาพ นำ ๑ บท และต่อคัวภาพย์ยานีอย่างไม่จำกัด คือกับบทได้

ในตอนจบเรื่องโดยทั่วไปก็มักบอกชื่อผู้แต่ง และเหตุที่แต่งขึ้นเรื่องพบริชีการ แต่งกังกัล่าวแล้วข้างทันนี้เสมอ ไม่สูมีที่เปลกแตกต่างออกไป จะเรียกให้ว่าวรรณคดี ร้อยกรองในอดีตของเรามีธรรมเนียมนิยมในการ วางโครงสร้างอย่างมีแบบแผน

๓.๒ มีธรรมเนียมนิยมในการบรรยาย และพรรณนาอย่างเข้าเป็น เรื่องการ

ชุมนก ชุมไน แห่งท้า ชุมรด ค่าครวญเมื่อคุ้กจากไป หรือบทอักษรรย จะพิรรณากาลรรุสิก หรือบรรยายภาพ บรรยายเรื่อง คล้ายคลึงกันจนเรียกได้ว่า “เข้าแบบ” เช่นชุมนก-ชุมไนในบทละครเรื่องอิเหนา หลาหยทอน บทค่าครวญของพระรามเมื่อเข้าใจว่า นางสีดาตายในรามเกียรตินพภาคย์ กับบทพรหมนาขของพระเวสสันดร เมื่อคิคิว่านางมหัรีสัน พระชนนี บทชนบ่ำและกร่าวครวญในลิลิทະลงพ่ายและลิลิพะลด อีกนิยมความคล้ายคลึงกัน อย่างเห็นได้ชัด หรือจะคุณราชนิวนาร์ เที่ยบกับ โคลงกำสรวงของศรีปราชญ์ ก็จะแสดงให้ ลักษณะ “เข้าแบบ” ได้อย่างชัดเจน ข้อนี้แสดงว่ากวีที่โบราณมีให้เน้นในความเป็นทันแบบ หรือมากนัก กลับนิยมให้เป็นไปตามแนว “ธรรมเนียมการแต่งแบบบุรพาราษ” ถ้าจะท้อง การแสดงผีมือ-หรือผีปากที่แท้จริงแล้ว ท่านแสดงความสามารถ ในการพรรณนาเรื่องเกี่ยว กันให้มีกระบวนการความเปลกและแตกต่างกันออกไป เช่นในเรื่องอิเหนา มีบทอาบน้ำ และ ทรงเครื่องอยู่เป็นอันมาก แท้จะบรรยายแตกต่างกันทุกตอน จะมีลักษณะที่เรียกว่า “เที่ยบ ความ” กันแต่เพียง ๒-๓ วรรคเท่านั้น นอกจากนั้นจะเปลกแตกต่างกันออกไปกังสัน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการรายงานหากแต่งถ้อยคำให้เกิดอรรถรส วรรณค์ร้อยกรองของ ไทยในอดีต มีลักษณะเป็น มัยหนศิลป์ คือศิลปะในเชิงทอกแต่งประคับประคาย กวีมัก เปรียบว่าถ้อยคำเป็นคนอกไม้อันงาม ซึ่งกวีอาจเนื้อเรื่องเป็นคุณเด่นใหม่ร้อยเอกอกไม้แนบเป็น พวงคอกไม้อันประคิษฐ์แล้วอย่างวิจิตรบรรจง ควรแก่การสรุมไว้เห็นอีก (โคลงใน ลิลิทະวนพ่าย) หรือเปรียบเนื้อเรื่องกับการแต่งเหมือนปีและเสียงไฟแรงของปีและเสียงเพราะ ของปีเป็นเครื่องประโภตใจคนให้ชื่นบาน (ลิลิพะลด) กวีไทยจึงเน้นแห่งงานในการทอกแต่ง ร้อยกรองถ้อยคำให้ไฟแรงคัวยเสียง และให้ชาบช้างใจควยความหมาย ส่วนเนื้อเรื่อง และ ความคิดอื่น ๆ มีความสำคัญเป็นอันกับร่องลงไป กวีในสมัยก่อนไม่ท้องการเน้นแห่งคิกหรือ ปรัชญาความแปลกใหม่ หรือการปรับปรุงวิพากษ์วิจารณ์สังคมหรือบุคคลใด แท้จะพยายาม ใช้ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำ มีกวีไวหาร มีลีลาจังหวะ และเน้นแห่งงานของการ เรียนเรียงให้ไฟแรง ข้อนี้เป็นหลักประการที่ใช้ในกวี มีกวีหลายท่านที่แสดงจุกมุ่งหมาย ขอ การแสดงแต่งว่า

“ໄວປາກໄວວາກຍ້ວາທີ
ໄວເກີຍຕິແລະໄວ້ນາມກຣ”

ສມເດືອນພະນາສາດເຈົ້າ ກຣມພະປະມານຊື່ໃຫຍ່ໃນຮສ ເພື່ອທາງຮັບແຕ່ງສຸກໂຄມ
ກຳຈັນທີກອນທ້າຍ ກ່ອຈາກທີກຳຈັນຍູ້ໃນສັນຍາກວຽບຍາກີເພຣະ “ອົກສູງກູ້ຂໍ້ມູນ ກວ່າຖາແລ້ວແກ່ລ່າງ
ສຍານ” ເມື່ອທັງວຽກຄົດໂມສຽ້ນ ເມື່ອ ພ.ກ. ២៤៤៧ ໄດ້ມີການກັດສິນພິຈາລານແນ່ສີ່ “ແຕ່ງຕີ”
ວຽກຄົດໂມສຽ້ນກົດເປັນແກະທີກັດສິນໃນກຳນົກວິໄວທາຣ^៦

ວຽກຄົດກົວອີຍກາງຂອງເຈົ້າ ມັ້ງສີລປະກາຮແຫ່ງມາກກວ່າເນື້ອເຮືອງແຂນວຄວາມ
ຕີກ ແນວຄວາມຄົດຍ້າໄດ້ ກຣມບັນການພຽບປະຕິການຫວີບຮາຍຍ້າໄດ້ ແຕ່ການເຮົບເຮືອງ
ດ້ວຍກໍາຍ່າງປະຕິຍູ້ທີ່ເສີຍ ທັງຈັງຫວະ ທັງຄວາມໝາຍ ຈະກັບວິຈິກປະບຽງຍຶ້ງ ຈຶ່ງຈະນັບວ່າ
ແຕ່ງຕີ ບັດລະກຣາມເກີຍຕີຂອງເຈົ້ານີ້ຫລາຍສໍານວນທີ່ເປັນນັກພະຈານນິພນີ້ວັນກາດພະເຈົ້າກຽງ-
ຮັນນຸ້ວີ ນັກພະຈານນິພນີ້ພະພຸກຮຍອດພ້າວ ແລະນັກພະຈານນິພນີ້ໃນພະພຸກຮັດກົດຕ້າວ
ກົງກົງຢ່ອງກັນວ່າຈົນບັນຂອງພະພຸກຮັດກົດຕ້າວ ແຕ່ງຕີກວ່າອີກ ២ ຈົນບັນ ວ່າໂຄຍເນື້ອເຮືອງແລ້ວກີ່
ເໜີອັນກັນ ແຕ່ຕີຫວຼອດກ້ອຍກັນທີ່ສໍານວນໄວທາຣທີ່ຈັບໃຈຄົນຕ່າງກັນ ບັດລະກຣເຮືອງອີເຫັນກີ່
ເຊັ່ນເຄີຍກັນ ວຽກຄົດໂມສຽ້ນກັດສິນໄທເບີນເອກົກົວຍົກວິໄວທາຣອັນປະຕິຍູ້ທີ່ແຕ່ງໄປເຮົາ
ຢືນນັກ ຈຶ່ງເປັນເອກີໃນກຣມບັນບັດລະກຣ໌

ສຽງ ທານທີ່ໄດ້ກ່າວມາແຕ້ວັງກັນ ຮ້ອຍກຣອງຂອງໄກຍໃນອົກທັນ໌ ມີລັກຂະໜາ
ເມື່ອນັ້ນທີ່ສົ່ງ ມີສໍານວນປະຕິຍູ້ ເລີ່ມຄໍາ ເລີ່ມຄວາມ ເນັ້ນເສີຍເສົາ ແລະໄວທາຣ
ເປັນສໍາຄັຟງກວ່າບ້ອນໆ^៧

๑.๑ ເມື່ອຮ້ອຍກຣອງນາກຍາວ ມີກີ້ເຮືອງເລຳກໍານົດອົງນັດ (Narrative)
ແຕບທພຽບແນ້ນ (Descriptive) ບັນໃຊ້ຮັບວ້ອງໄດ້ແລະກ່າວໄໂຍດີທີ່ຍັງພັນຄວາມໃນໄຊອງຜູ້
ແຕ່ງ ຮ້ອຍຂອງກົວຄະກຣ (Lyric) ນັກແທຣກຍູ້ໃນທຸກນາກຍາວ ຮ້ອຍແຍກອູ້ກ່າງຫາກີ່ໄດ້ (ເຊັ່ນ
ເພດງກ່າງໆ) ແຕ່ໄໝໄໝເຮືອງຕໍ່ກົງທີ່ຜູ້ແຕ່ງມີເຈັກນາຈະເນັ້ນແນີ້ອນຍ່າງວຽກຄົດກົວວັນກົກ ບັນທີ

• ນາຍອຸດ ນຸ້ງກັດ ສາມັກທີ່ເກົກກໍາເນັ້ນ໌

៦ ກໍາຊີ້ນາຍຂໍ້ຕົດສິນ ພຣະອອກນັບຕະເສດທ່າຍ ພຣະເຈົ້ານມວນທີ່ເຂອສມເຕັຈກຣນພະຍາກຳຮ່າງຮາງນຸກາຫ ວຽກຄົດ
ໂມສຽ້ນ ເມື່ອ ២៤៤៧

เทียบได้กับ Lyric นี้ มีความย่าง เช่น บทโนริ หรือที่อยู่ในเรื่องยา เช่นในสภานุสรังชูแผน พระอภัยณ์ นำมาเป็นบทขับร้อง เดอะกอนหนึ่ง ๆ (“แม้น้อยเย็นเป็นหัวง นกรนพ พืชอพบศรีสวัสดิ์เป็นม้าฯ” เป็นทวายย่าง)

๓.๔ วรรณคดีในอคติของไทยเป็นวรรณกรรมเพื่ออารมณ์ มากกว่าที่จะเป็น วรรณคดีเนื้อรู้ญา ผู้แต่งเจกนาแสดงถึงปัจจุบันการเรียนเรียงถ้อยคำมากกว่าจะแสดงแก่คิด หรือน้อมญา ความรู้สึก แม้หนังสือทางศาสนาที่คำเนินตามแนวนี้ เช่น ปฐมสมโพธิกถา มหาชาติสำนวนต่าง ๆ แท่การที่กล่าวว่าวรรณคดีในอคติของไทยแห่งไปข้างอารมณ์มากกว่า น้อมญา นิให้หมายความว่า วรรณคดีจะถ้อยคุณค่า แท่กลับเป็นเครื่องส่งเสริมพัฒนาการ ทางอารมณ์ของผู้อ่านผู้ศึกษา วรรณคดีที่แท้จริงนั้นย่อมเดิมด้วยไปตามผู้อ่าน ในวัยหนึ่งก็จะ ได้รับอารมณ์อย่างหนึ่ง ครั้นเดิมใหญ่ อารมณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับก็จะเปลี่ยนแปลง ไปตาม ประสบการณ์ ความคิด และสกินน์ญาของผู้อ่าน เช่น เรื่องพระลอด อิเหนา แสดงถึงอิทธิพล ของความรักอันร่าร้อน-ความรักน้ำไปสู่การทำผิดหรือความตายได้ ผู้อ่านที่ผ่านพบชีวิตามาก ก็จะเห็นข้อเท็จจริงข้อนี้ว่า มนุษย์เราเน้นย่อมเป็นทางของอารมณ์ของทนเองอยู่เสมอ ในสมัย พระลอกอ้างคติความนักทำให้หลงไหล อิเหนาอ้างเหวคามาเป็นอุปสรรคความรัก ในสมัย นี้กุนันนี้ ความรัก ความหลง หรืออุปสรรคของความรักก็มีอยู่ ผู้รู้เท่าเข้าใจชีวิตถ้อยการ ศึกษาวรรณคดี ก็ผู้ที่พัฒนาการทางอารมณ์ ส่วนน้อมญาที่ย่อมเกิดขึ้นเป็นผลผลอยู่ได้อยู่เสมอ แม้มิใช่ความจริงใจของกวีก็ตาม

๓.๕ บทละครของไทย (ละครร้า) ไม่มีลักษณะอย่างบทใช้แสดงของตะวันตก แต่มีลักษณะเป็นวรรณคดีสำหรับอ่านประเภทเล่าเรื่อง (narrative) ที่อาจปรับเปลี่ยนเป็น บทแสดงได้ บทเจรจาสำหรับละครรำจึงแยกอยู่คนละเล่มกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นกลอนมีสัมผัส กิดต่อ กัน พึงจะรวมกันไว้ในฉบับเดียวกันในบทพากย์โขนของรัศการที่ ๖

๓.๖ วรรณคดีทางศาสนาในอคติ ส่วนใหญ่เป็นประเภทเล่าเรื่อง (narrative) เช่น นิทานชาดก พุทธประวัติ และแทรกคำสอน เป็นเรื่องประกูลน้อยกรักชามากกว่า จะเน้นน้อมญา

๓.๗ พุทธปรัชญาในวรรณคดีโภททั่วไป เป็นอย่างง่ายๆ ผู้ที่สำหรับคนทั่วไปจะเข้าถึงได้ เช่น ความเชื่อในความไม่เที่ยงแท้ เชื่อว่าชีวิตที่เป็นสุขอันแท้จริง คือการยกน้ำชา เชื่อว่าชีวิตไม่เป็นทุกข์ เชื่อในกรรม และเชื่อว่า รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เมื่อเครื่องน้ำให้คุณลง เหล่านี้ ล้วนเป็นพุทธปรัชญาที่จะเห็นได้เสมอในวรรณคดีในอดีตของเรามาก่อน พระอย่างนี้ เสภาเรืองชุมชนชั้นแหน อะเหนา แม้เรื่องรามเกียรต์ก็ยังแสดงถึงพุทธปรัชญา อย่างชัดเจน ทั้งที่เป็นเรื่องเทวคานิกาสนาอื่น

๓.๘ กวีโวหาร ได้แก่ ภาพพจน์ซึ่งเป็นภาษาของอารมณ์ ซึ่งกล่าวถึง

- การเปรียบเทียบอุปมาอุปปามัย
- การพูดเกินจริง (Hyperbole)
- การพูดนัยกินความกว้าง
- การใช้สัญญาลักษณ์
- การพูดอย่างหนึ่งโดยมีเจตนาอีกอย่างหนึ่ง

เหล่านี้มีในวรรณกรรมไทยเป็นลักษณะประจำ และสำคัญ

๓.๙ นิธกรรมค่าๆ เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจมาก และกวีแห่งไว้อย่างท้องการให้รายละเอียดสมบูรณ์แบบ เช่น โคลงพยุหยาตราเพชรพวง จึงเป็นคุณมือศิลปะ วัฒนธรรมค้านขันบนธรรมเนียมประเพณีได้เป็นอย่างดี หรือมีประเพณีต่างๆ แต่กอยู่ในเรื่องยาวอีกๆ เช่น ในเสภาชุมชนชั้นแหน

๓.๑๐ บทบรรณาธิรรษชาติ เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการแห่งบทกร้อยกรองในอดีต กวีจะพรรณนาธรรมชาติความที่แลเห็น และในจินกนาการ บ่า เข้า อก ปลา สักว่ามีนานาชนิด จะกล่าวถึงอย่างละเอียดถ้วน ในวรรณกรรมร้อยกรองแทนทุกเรื่องนอกจากนั้น กวียังใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องสะท้อนอารมณ์ของทัวละครในเรื่องธรรมชาติจะเป็นเสมือนกรอบล้อมอารมณ์ รัก โศก ว้าเหว่ โหยหา หรือสนุกสนานรื่นเริงอีกด้วย

๓.๑๑ บทรักษ์ระหว่างเพศ หรือที่เรียกว่าบทอศัจารย์ เป็นอย่างหนึ่งที่กว้างใหญ่มาก อธิบายละเอียดในรูปสัญญาณเมื่อส่วนใหญ่ แต่ที่กล่าวโถยกรังก์มี เช่น ในลิติกพระลอด และในนิราศนาเรือง (ของ มหาฤกษ์)

๓.๑๒ เรื่องเกี่ยวกับการเมือง การล้อเลียน ประชคสังคม เก็บไว้มีเดย์ นิปปากฎแก่พระมหาชนครที่เขียนเรื่องระดันแก่ ทำนองบทล้อวรรณคดีเก่า (Parody) และบทเสียกสีแกะได้พารายานหาเทพ (ทองปาน)

๓.๑๓ สาวนา พระมหาชนครรัช และครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญทางสังคมสูงชั้น ได้รับการกล่าวถึงอย่างยกย่องมาก

กวีไทยในอดีตมีความเป็นอยู่สอดคล้องกับสังคมเวลาล้อมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเชื่องชัดใจในสภาพชีวิตรสังคมของตน จึงไม่มีบทประพันธ์ขัดแย้ง แสดงความคื้นรน หรือแสดงความเคอครัวนเพราะการกัดค้นใดๆ

๓.๑๔ การเลียนแบบกวีในสมัยก่อนหน้าไป “ไม่ถือว่าเป็นเรื่องเสียหาย กดันนิยมว่าเป็นการ “ค่านินกามรอยผู้ใหญ่” หรือ “ไม่นอกกรุ” การเลียนแบบเช่นนี้ ทำให้เสียลักษณะความเป็นกวีของแท้ลงมา เช่น นิราศในสมัยรัตนโกสินธ์ก่อนหน้านี้ มีหลายฉบับที่ไม่เกิด เป็นที่นิยม เพราะเดิมแบบของเก่าใกล้ชิดเกินไป จนเสียลักษณะของตนเอง ขาดความกิจกรรม และขาดความจริงใจของกวี

๓.๑๕ การรับวรรณคดีของชาติอื่นมาเป็นของตน กวีไทยคัดแปลงและปรับปรุงจนมีลักษณะเป็นไทยแท้ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและรสชาติของไทย

๓.๑๖ ความอ่อนน้อมถ่อมตนของกวี กวีถือเป็นความประพฤติที่ควรปฏิบัติ จึงมักกล่าวเชิงออกทัวร์ว่ายังแต่งได้ไม่ถึงขนาด ความไม่โอ้อวดเป็นพัฒนารรมณ์หนึ่งของคนไทย แม้ซึ่งกวีผู้แต่ง (ในชั้นกันๆ) ก็มักไม่ปรากฏว่าเป็นผู้ใด (แต่ในกรณีนี้ อาจเนื่องจากว่าผู้แต่งในสมัยนั้นมีน้อย ใครแต่งเรื่องใดก็ทราบกันอยู่ทั่ว จึงไม่จำเป็นต้องบอกชื่อผู้แต่งไว้) ก็ต่อไปน้ำเสียง ประคิมการรับ ในการสร้างพระพุทธรูปยังคงงาน ผู้นี้ทำงานแล้วว่า

เทวากแปลงเป็นมนุษย์หรือชีปะชาติลงมาช่วยเหลือ (บ้านเมืองงาน ผู้ที่อยู่ในภัยกับประเทศไทยว่า เป็นฝ่ายของเทวากทั้นนั้น)

ส่วนวรรณคดีประเพณีอีกด้วยแก้ว ก่อนได้รับอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตกมายังมากนัก ผู้แต่งมีความมุ่งหมายให้เป็นหลักฐานอย่างโดยย่างหนึ่งมากกว่าให้เป็นวรรณคดี แต่ที่ได้รับยกย่องให้เป็นวรรณคดีไปกว่านั้น เพราะการเรียนเรียงสระสละลาย มีการเดือกรารใช้คำ และสำนวนไหว้ร้อนเหมาะสมซึ่งมีผลทางอารมณ์ทั้ง

วรรณกรรมไทยภายหลังได้รับอิทธิพลตะวันตก

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นที่น่าสนใจ วรรณกรรมไทยได้เริ่มรับอิทธิพลของตะวันตกอย่างเป็นผลให้มีการขยายตัวหลายประการ เช่น ในค้านรูปแบบ (form) เนื้อร้อง ภาษา สำนวน ถ้าจะประเมินหัวข้อสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางวรรณกรรม ก็จะได้กันนี้คือ

๑. ความนิยมในวรรณกรรมสันสกฤต เจริญพื้นพื้นอีกภารหนึ่ง แทรกในครั้นนี้โดยการแปลจากภาษาอังกฤษ

๒. มีการแปล แปลง วรรณกรรมประเกทต่างๆ จากรัตนธรรมตะวันตก โดยเฉพาะจากฉบับภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศส มีทั้งสารคดี และบันเทิงคดีแบบนวนิยายเรื่องสั้นและบทละคร ได้เริ่มนิยมกันแล้วตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ เป็นที่น่าสนใจ

๓. ความเจริญด้านสื่อมวลชนทุกแขนงตามลำดับเวลา ที่ก่อเป็นหนังสือ พิมพ์รายวัน วารสาร นิตยสาร

๔. ความนิยมในการเขียนร้อยกรองก่อขึ้น ตลอด ทั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ อาจเรียกได้ว่าเริ่มนิยมความเปลี่ยนแปลงกันก่อการเขียนร้อยกรองจากแบบเก่ามีลักษณะน่ารุ้น ซึ่งแปลงແທกต่างไปจากเดิม ส่วนร้อยแก้วกลับเป็นประเภทของวรรณกรรมที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว และเป็นอาชีพของนักเขียนได้โดยเฉพาะสื่อมวลชนและนวนิยาย

จะกล่าวให้ชัดเจนขึ้นก็ต่อไปนี้

วรรณกรรมประเพกตร้อยแก้วในนั้งอุบัติ

ภายหลังได้รับอิทธิพลตะวันตกแล้วให้มีการเปลี่ยนไปในเรื่องท่อใบปืน

๑. เปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบ (form) ร้อยแก้วในสมัยก่อน (ทึ้งแท่นสมัย ร. ๓ ขึ้นไป) เป็นแบบนิทาน พงศาวดาร และสารคดีอันเป็นหลักฐานทาง วันเมือง เช่นๆ หมายเหตุ กฎหมาย เมื่อได้รับอิทธิพลตะวันตกแล้วได้เปลี่ยนไปมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น สารคดีแบบประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ ห้องเที่ยว ด้านมันเทิงคดี มีนวนิยาย เรื่องสั้น และยังมีการเริ่มนิยมการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ เช่น เครื่องหมายอัญประกาศในนวนิยายและเรื่องสั้น เพื่อแสดงว่าเป็นเมืองหนาแน่น

๒. ความเปลี่ยนแปลงค้านเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องโดยเฉพาะของนานิยามได้ขยายออกกว้างขวาง เป็นแนวจิตรกรรม เช่น จักรา ของอุษณาน พลังธรรม

การเมือง เช่น คงยิ่น ของ พล.ก.ท. วสิตชัย เกษกุญชร และไปปั้งหน้าของศรีบูรพา

ไฝ่แดง ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

เสียดสีสังคม เช่น สามกีกฉบับนายทุน ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

สังคม เช่น บีกา ของ เสนีย์ เสาวพงศ์

๗๓๖

ส่วนในค้านความคิด (Idea) ในการถูกเรื่อง ก็ขยายกว้างขวางออก เช่นการใช้สุนัขเป็นสื่อความรัก (บางท่านเรียกว่าปล่อยหมายอุปการ) เช่น เรื่องนิกกับพิม ของ อ. พ. ประมวลมารค การสมถู่กับสัตว์ เช่น เรื่องสัญชาตญาณมิค ของ อ. อุตการ

๓. ค้านแนวโน้มและปรัชญาการแต่ง ให้มีแนวความคิดเป็นความเคลื่อนไหวทางวรรณคดีของตะวันตกเช่น แนวโน้มสัจنيยม (Realism) เนเจอรัลลิสม์ (Naturalism) คือการกล่าวถึงชีวิตเฉพาะค้านร้าย ทวยย่างเช่น เรื่องสั้นใน พื้นบ้าน ของลาวคำหอม สิน-บอดลิสม์ (Symbolism) ในเรื่องสั้นซึ่อกลั่นถั่กใหม่ และเซสเทนเชียลลิสม์ (Existentialism) ในหนังสือชุมนุมพระชนกเรียว เป็นทัน นักเขียนกลุ่มนี้มีการศึกษาค้นคว้าและพยายามใหม่

ให้นำแนวคิดเหล่านี้แสดงไว้ในเรื่องสั้นที่เขียน ซึ่งนับเป็นการก้าวสู่จากแนวความคิดเดิมที่นิยมและรู้จักกันอยู่ คือ โรแมนติกลิสม แม้ว่าแนวคิดใหม่ ๆ นี้จะยังไม่แพร่หลาย หรือเป็นที่เข้าใจกว้างขวางนัก แท้ที่เป็นเครื่องแสดงว่าตนก็เชื่อในสิ่งที่เขียนไว้ การแสดงทางในเรื่องให้แปลงແທกต่างออกไป ในไม้รากจะเป็นที่สังเกตและเป็นที่รู้จักกันไป

๓. ความเปลี่ยนแปลงด้านเทคนิคต่าง ๆ เช่น เทคนิคในการเบีก-บีกเรื่อง ในการดำเนินเรื่องให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เช่นการเล่าข้อหลัง เทคนิคในการใช้บทสนทนาใช้สัญญาณการแสดงทักษะต่าง ๆ โดยใช้ทัศนะ เหล่านี้เป็นตัวอย่าง นวนิยายเรื่อง “เจ้าชื่อภานุ” ของ สุวรรณ์ สุคันธา ซึ่งได้รับรางวัลรอง ส.ป.อ. ว่าเป็นนวนิยายคิ耶ย์มีประจํา พ.ศ. ๒๕๑๔ ก็ได้รับพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่แสดงผ่านภัณฑ์การแต่งเป็นอันมาก

๔. ความก้าวหน้าด้านสื่อมวลชน วารสาร นิตยสารต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อเรื่องที่ช่วยให้รู้ความเคลื่อนไหวข่าวสารต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ความรู้ ความคิด ความเห็นต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องบันเทิง ข่าวสั้น ข่าวคุย ปราภูมิอยู่ในสื่อมวลชนเหล่านี้ และกำลังขยายตัวอย่างกว้างขวางในด้านจำนวนผู้อ่าน ผู้สนใจ วารสารของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่ง มีความเคลื่อนไหวไปในด้านการปรับปรุงให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น และถูกมองความต้องการของผู้ใช้สื่อมวลชนเหล่านี้มากขึ้น

ภาษาญกร วิทยุ และโทรทัศน์ ก็เป็นสื่อมวลชนอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งได้เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความคิด และการบันเทิง ในรูปของเสียงและภาพ แท้ที่มีบทอันเป็นวรรณกรรมประกอบอยู่ด้วย

๕. การวิจารณ์ นับเป็นแนวการเขียนแบบสารคดีที่เริ่มมีมาต่อสมัยรัชกาลที่ ๕ นักวิจารณ์ของสมัยนั้นได้แก่ ท.ว.ส. วัฒนาโก แท้ที่เป็นแบบการเขียนที่เจริญชัดถ้าเทียบกับการเขียนร้อยแก้วแบบอื่น ๆ

ในบั้จุบันนี้มีการเขียน การแปล และการแปลงวรรณกรรมให้มีชื่นมากมาย วงการหนังสือยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีนักวิจารณ์ช่วยพิจารณาคุณค่า และลักษณะต่าง ๆ

ของหนังสือ เป็นการช่วยประมีนค่าและช่วยให้ผู้อ่านได้เลือกหนังสืออ่านได้ถูกต้องยิ่งขึ้น การวิจารณ์หนังสือจะได้เริ่มมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ กับการวิจารณ์ภาพนิทรรศ และ ไตรกัตน์ แต่การวิจารณ์จะมีประโยชน์และมีคุณค่าเพียงใดนั้น ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับความสนใจรับรองของกลุ่มผู้เขียนและผู้อ่านก่อนเสมอ จึงเป็นที่มุ่งหวังในวงการวรรณคดีอยู่เสมอ ว่า นักวิจารณ์ที่จะเป็นหัวหน้าหนังสืออย่างถูกต้องเท็จธรรม และเป็นผู้สนับสนุนให้ วงการเขียนการอ่านเจริญกว้างขวางขึ้น กับการวิจารณ์

๖. อาร์ชีพนักเขียน แทร็บนิคัลนักเขียนหรือกวีไทยเรียนกับใจรัก เรียนกับความพอใจจะเรียนเป็นสำคัญไม่คำนึงถึงค่าตอบแทน ท่องการเรียนก่ออยู่ฯ เป็นลีนแปลง เป็นมีค่าตอบแทนเป็นเงินไม่สูงมากนัก เพราะวงการอ่านยังแคบอยู่ฯ แท้ในบ้านนี้การเรียนหนังสือและทำหนังสือพิมพ์ นับเป็นอาชีพสำคัญใกล้และมีอนาคตกว่าจะขยายตัวออกไปเรื่อยๆ ตามระดับการศึกษาของประชาชน

๗. การรวมกลุ่มนักเขียน ความเป็นปกแห่งรวมกันเข้าเป็นสมาคม เป็นชุมชน เป็นกลุ่มของนักเขียน เช่น สมาคมนักเขียน นักหนังสือพิมพ์ ให้มีบทบาทสำคัญยิ่ง ขึ้นในวงการนักเขียน

นอกจากนี้ยังมีกลุ่ม หรือสมาคมที่สนับสนุนวรรณคดีโดยตรงหลายประเภท เช่น สมาคมภาษาและหนังสือ ชุมชนภาษาไทย หรือวรรณคดีป้องสถาบันท่องฯ สมาคมห้องสมุด ฯลฯ เหล่านี้ล้วนมีบทบาทในการอันที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของวรรณคดี ทั้งทางค้นคว้า แปลและคุณภาพ

วรรณคดีอ้อยกร่องในบ้านบ้าน

ก็แก่สมัยรัชกาลที่ ๖ เป็นทันมาได้เริ่มมีความเปลี่ยนแปลงในด้านความคิด และ รูปของวรรณคดีร้อยกรอง กล่าวคือ

๙. รักษาร่องมีชนาคสั้นลง และเน้น “ชักคิก” หรือ “ความคิด” อันໄกอันหนึ่งเป็นกำหนดอย่างสื่อสาร (message) ความคิดนั้นๆ ระหว่างผู้แต่งและผู้อ่าน โคลงกตัญชوغะกรุเทพ (เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี) เรียกให้ว่าเริ่มลักษณะวรรณร้อยกรองสมัยนี้ฯ บันถาย่างแท้จริง ส่วนคิดปะແບນแม้ท่านคิดป์ในการแต่งร้อยกรองอันเป็นความนิยมทั้งเกินนั้น ถือว่ามีความสำคัญเป็นอันกับรองลงไปจาก “ความคิด” จึงเป็น ภาษาอักษรอนแห่งความคิด (Poem of Ideas) มากกว่าที่จะเป็นภาษาหักษรอนแห่งอารมณ์ (Poem appeals to the senses)

ขนาดของร้อยกรองเริ่มสั้นลง เรื่องเดี่ยวๆ หรือนิราศนาคยาวยังมีอย่างเป็นอันมาก ล่าม่ากุระคิ้ง ของอังการ กัลยาณพงษ์ แม้เป็นเรื่องยาว แต่แยกเป็นบทสั้น ๆ บทหนึ่ง ความคิดหนึ่งได้ตลอด นิราศนาคยาวย เช่นนิราศรอบโลก ของแสงทอง นิราศเมืองเหนือ ของพลดเรือก์ ฯลฯ แห่งสกุล หรือนิราศตามเค้าเรทนา ของฉันท์ ชั่วไว้ใจ พรรณาเปลี่ยนแปลงไปตามสถานที่เนื้อเรื่องต่าง ๆ จึงเท่ากับเป็นบทอนสั้น ๆ อยู่ในทัว

๑๐. ความเปลี่ยนแปลงก้านฉันหลักษณ์และการวางแผนรูป นักเขียนร้อยกรองรุ่นใหม่สนใจในเรื่องการทำนักดนตรีต่าง ๆ น้อยลงกว่าเรื่องความคิด จึงอาจเขียนผิคแบบแผนไปบ้าง เช่น กลอนของอังการ กัลยาณพงษ์ หรือวงรูปให้แปลง เช่น ร้อยกรองของจ่าง แซ่ตัง

๓. เนื้อเรื่องของร้อยกรองกว้างช่วงของออก มีทั้ง

๓.๑ บทพารณนา

๓.๒ บทบรรยายความรู้สึกต่าง ๆ (ทำนอง Lyric)

๓.๓ เรื่องเกี่ยวกับการเมือง

๓.๔ เรื่องเกี่ยวกับสังคม สภาพการณ์นี้ฯ บันถาย

๓.๕ พฤติกรรมของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมแท้จริงของมนุษย์มากกว่าเรื่องใกล้กัว หรือในอุคุณค่า

๔. การใช้ด้อยค่า และความคิด มีลักษณะกว้างແກร่ง ถึงขั้นก้าวข้ามไป ใช้ด้อยค่าในชีวิৎประจําให้ทุกค่าแม้จะดีอยู่ก็เป็นค่าไม่สุภาพบางค่า ส่วนความคิดก้มกวนแรงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีอารมณ์ นุ่งให้สะเทือนใจก้านสัจธรรม (ความจริง) มากกว่าความไฟเราะ หรือเขียนความแนวความคิด Realistic มากกว่า Idealistic

๕. อิทธิพลของร้อยกรองญี่ปุ่น ไซกุ ชอกุ ซึ่งแท้เคิมไม่เป็นที่รู้จักเลย แต่ในการนี้มีผู้กล่าวถึงนำมาแปล แต่แสดงคำนิยม

๖. บทลงครรภ์ยกร่อง ไม่ใช่แบบเดิม แต่มีวิธีแสดงและบทเป็นแบบกะวันกะนึก เช่นบทลงครรภ์เรื่องเจาะบ่า พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๕ และมหันตพารา ละครพุคกำลังที่ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ บทลงครรภ์เรื่องของหลวงวิจิตรวาทการ และสมภพ จันทรประภา

ການພນວາ

ตัวอย่างข้อสอบ วรรณคดีปี

จงเลือกคำตอบข้อใดที่ถูกต้องที่สุด

๑. “ตามองตา สายตา ก็อัมมองกัน รู้สึกเสียช่านหัวใจ
รักฉันก็ไม่รัก หลงฉันก็ไม่หลง ฉันยังคงโกรังเรอไม่ได้
เชอร์งงานวิไล กอกไม้ที่เรอดีอมา”

บทเพลงข้างต้นนี้ คาดคะเนให้ว่าผู้แต่งมีอารมณ์state เทื่องใจอย่างไร

๑. รักสุกชีวิต ๒. เกิดบกตึ้มคัวยเสียงเพลง
๓. หวานในความงามของผู้หญิงและชอบไม้ ๔. บันบวนจนไม่เป็นทัวของกัวเอง

๒. ข้อใดแสดงความstate เทื่องใจอันเนื่องจากความเกร้าเสียหายรุนแรง

๑. เจ้าทุยกรายกผองพี่น้องไทย เปลี่ยนทางใหม่ไม่ยอมย่างบนทางเกวียน
๒. ฉุกใจได้คิดถึงการแล้ว คั้งควงแก้วทอกท้องแผ่นผ้า
๓. สาวจะคิดถึงเราหรือเปล่าหนอย ถ้าสูชอยู่คู่คุณพะเน้าพะนอย
๔. ไม่นีกวันข้างหน้าถ้าล้มจม จะซื่นชมความเป็นไทยย่างไวกัน

๓. เนทุ่กิจกรรมวรรณคดีจึงยอมรับและนิยมจินกนาการในการแต่งวรรณกรรม

๑. เพราะมุขย์ต้องการหลักหนี้ข้อเท็จจริงที่ชัดชื่น
๒. เพราะจินกนาการทำให้คนเห็นใจชึ้นกันและกัน
๓. เพราะจินกนาการสร้างความเข้าใจรับรู้กว้างไกลและลึกซึ้ง
๔. เพราะถ้าหากจินกนาการมุขย์จะไม่รู้สึกรื่นรมย์กับสิ่งใดเลย

๔. ข้อใดแสดงถึงจินกนาการของผู้แต่งชัดเจนที่สุด

๑. บทเพลงแห่งละลานล้ำชาติพิทย เย็นกระซิบสองผึ้งร่าสั่งครี
 เอื้อความหมายมิตรทอบมอบไม่กรี ชุมชีวิญญาณ ณ ย่านเยือน
๒. หนองน้อยป่าชุม ถูกเข้าสุ่มเสียงานเป็นเล่น
 ก่าวจะได้กังเหลือเก้น
 จะนานรอพระหรือรอเมร

๓. “ป้าอะไรพี่เกลียดมาก?”
“ช้าวินปอเพื่อะจะ่าปถอยปาร์ตี้”
๔. “ฉันกลับมาหาเธออีกที....ที่รัก
มากวัยความรักหันลันฤทธิ์”
ตามคุณภาพหรือถ้อยเล่นหนอนนี่
เห็นกระซิบให้น้าแล้วช้าใจ”
แม้เรื่องทักษัองการฉบับหรือไม่
มาเพื่อให้โลกประจักษ์ว่ารักจริง”

๔. ความนึกคิด (conception) สำคัญอย่างไรต่อการสร้างสรรค์วรรณคดี

- ๑. ทำให้ผู้แต่งใช้สำนวนไหวหารได้โดยโคน
- ๒. ผู้แต่งสร้างและหากแต่งวรรณคดีให้คงงามจากความนึกความคิด
- ๓. ถ้าไม่ใช้ความนึกความคิด วรรณคดีจะขาดความประทับใจ
- ๔. อาจมีส่วนที่เป็นใจจะไม่ยังยืน จะสูญเสีย ถ้าผู้แต่งขาดความนึกความคิด
- ๕. ข้อความข้างล่างนี้แสดงความนึกความคิดของผู้แต่งอย่างไร
“โอ้คอกเขยคอกโโคกจากกัน
โโคกสำนึกรหنمานกมตคนสัญชาต
เบี้ยกน้าฝันปนทรัยปศายเกตร
นกรามนันเหลืองอ่อนจะร่อนลง”
- ๖. เยารรมษาคิม่าประกอบอารมณ์
- ๗. พรรณาความในใจตามธรรมเนียมนิยม
- ๘. ก่อตัวถึงกันเองและความรู้สึกโดยใช้สัญญาลักษณ์
- ๙. ใช้ก่อนบรรยายความรู้สึกเพื่อให้สมจริงยิ่งขึ้น
- ๑๐. ความหลักวรรณคดี คือปัจจัยการแสดงยกเน้นข้อใดที่สุด
 - ๑. การพรรณากรงความจริง
 - ๒. การพัฒนาอารมณ์
 - ๓. การเผยแพร่สมบัติที่แฝงเร้น
 - ๔. การใช้คำมีพลังรุนแรงสร้างอารมณ์
- ๑๑. ข้อใดแสดงความหมายของคำว่า กลวิธีแต่ง (เทคนิค) ให้ใกล้เคียงที่สุด
 - ๑. กลวิธีเสนอเรื่องให้น่าอ่าน น่าสนใจ
 - ๒. การเต่าเรื่องเรียงกานลักษณะให้อ่านสะคลาน
 - ๓. การใช้ทวย言語 บทภาษาไทย ฯลฯ แทรกบันทางตอน
 - ๔. การสร้างทั่วะครา เหตุการณ์ทั่วๆ ให้สมจริง
- ๑๒. ท่วงท่านของผู้แต่ง (style) อาจแสดงให้ปรากฏได้ในเรื่องใด
 - ๑. การสร้างให้คำ
 - ๒. การใช้ประโยค
 - ๓. การใช้สัญญาลักษณ์
 - ๔. ทุกข้อข้างต้น

ประดุจกษณหุท
ธรรมกวิไช—
พินอุคณไกร
ยคถีศุภยาน

ตามหลักวรรณคิลป์ ฉบับที่ข้างต้นดังอย่างไร

๑. ใช้คำนามสม ๒. มีลักษณะเหมือนกับเนื้อเรื่อง
๓. ใช้ชั้นที่แทนที่จะใช้ภาพ ไฟเราะชัน ๔. เน้นเรื่องเสียงมากกว่าเน้นความ

ความเป็นมาของวรรณคิลป์ไทย

๑๑. ความมุ่งหมายในการก็ษาเรื่อง “วรรณคิลป์” เน้นประโยชน์ให้
๑. ให้รู้เรื่องเกิดปะ ๒. ให้สนใจการอ่านวรรณคิลป์
๓. ให้รู้ข้อคี—พึงชุมของวรรณคิลป์ ๔. ให้มีเกณฑ์ในการพิจารณาวรรณคิลป์
๑๒. วรรณคิลป์ในช่อโภค แนวใจว่าแต่งในสมัยสุโขทัย
๑. โคลงกำสรวง นางนพมาศ ๒. สุภาษีพะร่วง กูญหมายตราสามดวง
๓. หลักศิลชาารีก ไตรภูมิกถา ๔. มหาชาติคำหลวง หลักศิลชาารีก
๑๓. ข้อไกด์สุปรารужกรรมสุโขทัยได้ใกล้เคียงที่สุด
๑. เกิดในช่วงเวลา ๑๐๐ ปีเศษ มีจำนวนอ้อย ผู้แต่งเป็นคนเชื้อสูง
๒. เกิดในระยะเวลา ๑๙๐ ปี แต่งเป็นร้อยแก้ว กษัตริย์ทรงแต่ง
๓. เกิดในระยะเวลาสังบึก坐กรรม นิรร睹กรรมหลาภะประภาค ผู้แต่งเป็นนักประชาร্থ
๔. เกิดในช่วงรัชกาลพ่อขุนรามคำแหง เป็นหลักศิลชาารีก ผู้แต่งหลายก่าน เน้น
การศึกษา
๑๔. ข้อความข้างล่างนี้ผู้แต่งกล่าวถึงอะไร กล่าวความรู้สึกอย่างไร
บัณฑิรบุรกสุญหาย ไว้น้ำหมากว่าพุตตีสิน
พ้องพ่อขุนรามถ่ายิน ถวิลหาดใหญ่ในวิญญาณ
๑. กล่าวถึงความไม่เที่ยงแท้ กล่าวความรู้สึกปลดปลอก
๒. กล่าวถึงกรุงสุโขทัย กล่าวความอาลัยยิ่ก
๓. กล่าวถึงพ่อขุนรามคำแหง กล่าวความเกร้าใจ
๔. กล่าวถึงความเสื่อมโกร姆 กล่าวความรู้สึกซักเคืองยิ่ง

๑๕. วรรณคดีเรื่องใดอ้ว่เป็นวรรณคดีที่แห่งเพื่อความบันเทิงใจย่างนริสุทธิ์
- iyawapai
 - ลิติกประดิษฐ์
 - มหาชาติคำถาวง
 - ลิติกโงการแข่งขัน
๑๖. เหตุใดจึงมีผู้จัดให้กวางกมาสและโคงถก่าสรวสเป็นวรรณคดีสมัยกรีกอุรยาตอนกัณเเทน
ที่จะเป็นสมัยกรีกอุรยาตอนกลาง
- เพราะนอกบ่เงาไว้ในเนื้อเรื่องหลายตอน
 - เพราะถ้อยคำสำนวนและลักษณะการแต่งก่ำมาก
 - เพราะสมัยกรีกอุรยาตอนกลางไม่นิยมแต่งเรื่องทำนองนิราศ
 - เพราะการสอนส่วนกัณคว้าช่องนกววรรณคดีเป็นยุคแล้วว่าแต่งในสมัยก่อน
- cd. การที่วรรณคดีมีช่องว่างเว้นไปนาน ๆ นั้น เป็นคัญเหตุผลข้อใด
- ถูกทำลายหนัก เม้มการแต่งอยู่ตลอดเวลา
 - มักมีเหตุยุ่งยากจากสังคม และความบีบบีบวุ่นวายใน
 - มีเหตุร้ายภายในประเทศ บดีญราชวงศ์หรือมีโรคระบาด
 - พระมหากษัตริย์ทรงสนพระทัยในการการค้านอื่นมากกว่า
๑๗. เรากล่าวกันว่าในวรรณคดีสมัยพวนาราษณ์ฯ เพาะเหตุใด
- เพราะมีวรรณคดีประเภทค่ำ ๆ หลายเรื่อง
 - เพราะมีฉันท์ กպายและโคงถก่ากันหลายฉบับ
 - เพราะวรรณคดีแพรวหดายไปถึงชนบทชั้น
 - เพราะมีการคิดต่อ กับฝรั่งเศスマาก เราย้ายังวรรณคดีเกี่ยบเคียงตะวันตก
๑๘. เหตุใดโบราณอาจริจงอนุญาตให้แต่งฉันท์ปนกพายได้
- ฉันท์แห่งยาก กพายช่วยผ่อนให้แต่งสะกواกชั้น
 - กพายน่าอ่านกว่า ช่วยให้เสียงของบทกวีนั้นไพเราะขึ้น
 - ฉันท์เหมาะสมเฉพาะบางเนื้อเรื่อง จึงถ้องใช้กพายค่านินเรื่องบางตอน
 - ฉันท์ไม่เหมาะสมกับหมุนไทย จึงมีปนได้เล็กน้อย ส่วนใหญ่ก็อังเป็นกพาย
๑๙. ข้อใดกล่าวถูกท้องกันประวัติวรรณคดี
- พระเจ้าบรมไศกทรงแต่งนิราศหดายเรื่อง
 - เจ้าพีกุ้งทรงแต่งวรรณคดีทึ้งก้างคดีโดยแต่ครั้น

๓. บทละคร (รำ) เรื่องแรกแก่งในสมัยพระเจ้าเอกทักษิณ
๔. มีกิจกรรมเป็นกันแรกในสมัยครุยุธยาตอนปลาย
๕. เหตุการณ์คือในสมัยครุยุธยาตอนปลายจึงได้รับความนิยมมากยิ่งมาก
- มีกิจกรรม แต่งวรรณคดีไว้เป็นจำนวนมากกว่าสมัยใด
 - มีลักษณะการแต่งครบ วรรณคดีมีคุณภาพสูง
 - นับถ้วนเรื่องเป็นจำนวนมาก ได้ใช้เป็นบทแสดงในสมัยที่มา
 - มีผู้สนใจในวรรณคดีกว้างขวาง ทั้งฝ่ายราชสำนักและฝ่ายราษฎร์
๖. กิจกรรมรับพันเมืองเสียกรุงครุยุธยาไว้
“สาใจไทยทั้งชาติ	วินาทีชุดเช่นทุกเส้นหญ้า
เลือกหัวเม้าหัวแม้	เป็นนาซ้ำทั่วชั่วนิรันดร์”
- เราอนุนานได้ว่ากิจกรรมแห่งกล่าวคัวยความรู้สึกอย่างไรท่อคนไทย
- แสดงให้ในความพินาศของคนไทย
 - เห็นสมควรแล้วว่าจะต้องได้รับทุกชีวิตรักษาสืบเช่นนี้
 - แคนันใจที่คนไทยทอคดุระก่อให้เกิดความเคืองร้อน
 - คดุกทึกน้ไทยอ่อนแอกำให้เสียบ้านเมืองแก่ศัตรู
๗. ช้อโภคภูมิแก่นชักว่าคนไทย—ทั้งเต่อคิดการรักศิลปะยังนัก
- เรามีพระพุทธสรุปเป็นอนันต์
 - เรานุชาติบันจากกว่ายกย่องนกรับ
 - โบราณสถานและวัดเป็นประจักษ์พยาน
 - แม้ในยามศึกและวิกฤติกาลเราก็ไม่ละเลยศิลปะ
๘. บทโนรีแทรกท่ากับบทละครอย่างไร
- บทโนรีใช้สำหรับขับกล่อม บทละครเป็นบทแสดง
 - บทโนรีมีได้เท่าเดียวหากลงกืน บทละครแสดงได้ตลอดเวลา
 - ไม่ถูกกัน บทโนรีรวมอยู่ในบทละคร ใช้ร้องเวลาเด่นละครเท่านั้น
 - บทโนรีเป็นบทเพลงสั้น ๆ ไม่มีโครงเรื่อง บทละครมีโครงเรื่องมาก

๒๕. วรรณกรรมประเกตุร้อยแก้วบันเทิงคดี มีครั้งแรกในระหว่างรัชกาลใด

- ๑. รัชกาลที่ ๑
- ๒. รัชกาลที่ ๒
- ๓. รัชกาลที่ ๓
- ๔. รัชกาลที่ ๔

๒๖. มีผู้ทำหนินทั่วไปเรื่องอิเหนานารุณแรงมากในปัจจุบันนี้ ซึ่งอิเหนานี้คือเป็นคำชี้แจงที่เหมาะสม
ความแนวทางการศึกษาวรรณคดี

- ๑. อิเหนานี้เป็นเรื่องของคนต่างชาติ ย่อไม่เหมือนคนไทย
 - ๒. เรื่องอิเหนาเล่นละคร ไม่ควรถือจริงจังมากนัก
 - ๓. การอ่านความมีวิชาการอย่าง พิจารณาหังษ์อักษรและข้อเตีย
 - ๔. เรื่องนี้ถือถึงการเน้นความไฟแรงของกระบวนการแทนที่ ไม่ประสงค์อื่น
- b d. โดยสรุปความเคลื่อนไหวที่สำคัญทางวรรณกรรมสมัยพระจอมเกล้าฯ คือข้อใด
- ๑. มีการเปลี่ยนวรรณกรรมทะลุนรก
 - ๒. รับอิทธิพลในการแสดงละครแบบยุโรป
 - ๓. มีวรรณกรรมประเกตุสื่อมวลชน
 - ๔. มีการใช้นามแฝงในการแต่งนวนิยาย
๒๗. คำศัพท์ความสัมพันธ์ที่กันมากที่สุด พิจารณาตามนัยแห่งวรรณกรรม
- ๑. วรรณคดี—คุณธรรม
 - ๒. บทร้อยกรอง—ความรัก
 - ๓. อารมณ์สะเทือนใจ—นาฏศิลป์
 - ๔. โบราณคดีสมอสรา—พระจุลจอมเกล้าฯ

๒๘. ความในข้อใดถูกต้อง

- ๑. วรรณคดีเป็นเครื่องมือเผยแพร่องค์ความรู้ทางภาษา
 - ๒. วรรณกรรมเป็นเครื่องบันเทิงของชนชั้นสูง ชาวบ้านไม่มีเสียง
 - ๓. หมอบรักเดย์และหมอมสมิธ จักรีหอดสมุกในประเทศไทย
 - ๔. นวนิยายคือเรื่องขนาดยาวเท่าเป็นร้อยแก้ว พยายามให้สมจริงกับความตักษะเชิงรุก
- mo. การศึกษาแนวโน้มจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงเมื่อใด
- ๑. เมื่อสื่อสารความคิดของผู้แห่งอย่างได้ผล
 - ๒. เมื่อสามารถจำลองชีวิตได้อย่างไม่บิดเบือน
 - ๓. เมื่อผู้แห่งได้แสดงคิดปะของเรียนเรียงอย่างสุกผึ้งเมื่อ
 - ๔. เมื่อให้ความเข้าใจทางค้านภารมณ์ ความคิดและความรับรู้

๓๑. แนวโน้มที่น่าพอยใช่องค์กรนั้นๆ บัน คือห้อใจ
- มีจำนวนผู้แต่ง-ผู้อ่านเพิ่มขึ้นมาก
 - มีวรรณกรรมหลายประเภท มีผู้แต่ง ผู้อ่าน ผู้วิจารณ์มากขึ้น
 - มีวรรณกรรมที่สร้างความสำนึกรากฐานการเมืองเพิ่มขึ้นมาก many
 - เนื้อร้องหลากหลาย แสดงถึงความสนใจในชีวิทยาและภาษา

หนังสืออ่านนอกเวลา

หลักศิลปารักษ์ (Jarvis สุโขทัย)

๓๒. เมื่อแรกพบศิลปารักษ์ก็อยู่ ณ ที่ใด
- สรวงสวรรค์
 - สวนโลก
 - สุโขทัย
 - ศรีสัชนาลัย
๓๓. ผู้ที่แรกพบว่าหลักศิลปารักษ์นี้เป็นเอกสารมีค่าและนำมาเก็บรักษาไว้ คือท่านใด
- พระมหาธรรมราชาเลอ ไทย
 - กรมสมเด็จพระปรมินทรมหาดุชชิรพงษ์
 - พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ
 - พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ
๓๔. หลักศิลปารักษ์นี้เข้าใจกันว่าารักษ์เมื่อใด
- หลังรัชกาลพ่อขุนรามฯ เส้นะน้อย
 - ประมาณ พ.ศ. ๑๘๓๕
 - ประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๐
 - ในรัชกาลไครัชกาลหนึ่งแห่งราชวงศ์พระร่วง
๓๕. หลักศิลปารักษ์ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับประวัติชาติไทย ในระยะเวลาก่อน ชาร์กหลักศิลปารักษ์ น้อยกว่าอย่างไร
- พกอยู่ในอำนาจของ ไม่มีสิรภาพสมบูรณ์
 - แยกกันอยู่เป็นนัดรัฐ ไม่เข้าท่องกันแต่มีไม่รักกันอย่างดี
 - รวมเป็นนิติแต่ง นักรบทองเป็นศูนย์ปกครอง
 - ยังแยกเป็นนัดรัฐ สรุบกันเองเพื่อย่างชิงกันเป็นใหญ่

๓๖. ภารกิจลักษณะ ความเจริญมั่นคงของประเทศไทยให้เพาะเท斗ให้
๑. ความอุ่นสมบูรณ์ของบ้านเมือง
๒. การท่องเที่ยวเชิงอาชญากรรม และความมั่งคั่งสมบูรณ์
๓. ภาวะเศรษฐกิจ การปกครอง ไม่มีการสู้รบภายในหรือมีศักดิ์ทรัพย์ภายนอก
๔. วัฒนธรรม ความสุขสมบูรณ์ และเสริ่งภาพในด้านเศรษฐกิจ
๓๗. ค่านิยมทางสังคมที่ปรากฏในหลักศาสนาคริสต์ที่สุกประการหนึ่ง คือข้อใด
๑. ยกย่องเกษตรกร ๒. ยกย่องผู้มีความรู้
๓. ยกย่องความเกร่งกรากศาสนา ๔. ยกย่องสถาบันครอบครัว
๓๘. ลักษณะภาษาไทยที่ใช้ในหลักศาสนาคริสต์ มีที่น่าสังเกตเด่นชัดเบ็นไปทางข้อใด
๑. ประกอบคำว่าคำไทยเป็นส่วนใหญ่ ประโภคสัน
๒. มีคำเขมรเป็นส่วนมาก แต่ประโภคสันไม่ซับซ้อน
๓. ใช้คำไทยมาก มักซ้ำโครงสร้าง มีสมัยสั้นและประโภคสัน
๔. ใช้คำง่าย ประโภคไม่ยาว แต่มีกวิวัฒนารถึกซึ้งกินใจ
๓๙. หลักศาสนาคริสต์ให้ข้อคิดข้อใดเก่นชักที่สุด
๑. เราเป็นชาติเจริญมานานแล้ว จะด้อยเนพาระเวลาขึ้นกับชน们
๒. เราเป็นชาติมีวัฒนธรรม ปรัชญาลุกนรนและสังคมของเรายู่เสมอ
๓. เรายังพุ่งกันเองอยู่เสมอ จึงทำให้เราเป็นชาติอ่อนแอดอกลงมา
๔. แม้จะเป็นชาติเล็กแต่ก็แข็งแกร่ง เชื่อมันให้เสมอ เพราะว่าเราไม่เคยแพ้ใคร
๔๐. เหตุไก่ชนนับหลักศาสนาคริสต์เป็นวรรณคดี
๑. เพราะเนื้อเรื่องขับใจเรามาก
๒. เพราะดำเนินเรื่องให้เรามีสมัยสักดิ์สักระยะ
๓. เพราะมีศักดิ์ปะการแต่ที่หลายประการ
๔. เพราะเป็นหลักฐานค้านชีวิตรและภาษาของคนไทย

๒๒ ลักษณะของ

๔๑. ลักษณะการแต่งตั้งพิเศษของพระดยทำให้บังเกิดความเข้าใจถึงความนิยมในการแต่งของสมัยนั้น ว่าอย่างไรซึ่ง Jen
- นิยมแต่งโคลงกลอน
 - พอใจเท่านั้นโคลงกัน
 - เริ่มต้นเป็นเด่นเบลงเป็นนิยมโคลงสุภาพ
 - นิยมแต่งโคลงสุภาพกันแพร่หลายแล้ว
๔๒. กำกับถ้าข้อใดถูกต้องท่านความเห็นของผู้ศึกษาวรรณคดีเรื่องพระดย
- พระดยมีชีวิตอยู่ประมาณ ๘๐๐-๑๐๐๐ ปีมาแล้ว
 - พระดยเป็นแต่นิทานพื้นเมือง กวีแต่งขยายเรื่องออกไป
 - พระดยเป็นเรื่องรักโกรธของกษัตริย์ไทยโบราณแท้หลักฐานค้านประวัติไม่มีจริง
 - พระดยเอาเคานิทานอินเดียมาแต่ง เพื่อส่งเสริมความเลื่อมใสในไสยาสทร์
๔๓. นักวิชาการที่ให้ความเห็นว่าพระดยมีทวีปนารี ยังหลักฐานน่าเชื่อถือในเชิงไกประกอบ
- จากหมายเหตุของทัพ
 - เพลงยาคุณพุ่ม กวีสมัยรัชกาลที่ ๓
 - นิทานพื้นบ้าน และพงศาวดารเห็นด้วย
 - พงศาวดารล้านช้าง-โynosk และหมายเหตุโทร
๔๔. หลักฐานข้อใดปรากฏชัดว่าลิลิตพิเศษน่าจะแต่งสมัยอยุธยาตอนกัน
- นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิว่า เช่นนั้น
 - ความนิยมในการแต่งลิลิตมีปรากฏในสมัยอยุธยาตอนกัน
 - เนื้อร้องพระดยเป็นที่นิยมในสมัยนั้น
 - คำ ลักษณะการแต่ง ประเพณีและประวัติศาสตร์ชวนให้เข้าใจเช่นนั้น
๔๕. โครงที่ว่า “ฉบับรวมพระราชเจ้า นิพนธ์” กับ “ฉบับรวมเยาวราชเจ้า บรรจง” มีความหมายว่าอย่างไร
- พระมหาราชกับพระเยาวราชทรงช่วยกันแต่ง
 - พระเจ้าแผ่นดินทรงแต่ง พระมหาอุปราชทรงคัด เรียน

๓. พระเจ้าแผ่นดินและพระราชโอรสทรงเป็นกิจผู้แต่ง
๔. พระเจ้าแผ่นดินทรงแต่งไว้ก็แต่ยังเป็นพระมหาอุปราช
๕๖. พระลองเป็นวรรณคดีที่แปลงพิเศษไปจากการนักดื่มไทยทั่วไปอย่างไร
- แสดงความรักมั่นคงของคัวเอกของเรื่อง
 - การขันกันเรื่องไม่มีการให้ความธรรมเนียมนิยม
 - จบเร้าคัวด้วยการสืบชีวิตของคู่รักในเรื่อง
 - แสดงถึงชีวิตของคนหลายชน วรรณะปานกัน
๕๗. สาระดังของเรื่อง (theme) แสดงเรื่องราวของมนุษย์ตามซื้อใจคนที่สุด
- ความรัก
 - กฎหมาย
 - อำนาจแห่งโมฆะ
 - การสร้างเรื่อง
๕๘. พระลองเป็นบุคคลในอุกมคกิมห้อไก
- ความงาม
 - ความประพฤติ
 - ความเกล้ากล้า
 - ความหนักแน่น
๕๙. เราเห็นกิจทางพุทธศาสนาในลิลิทพระลองในเรื่องใดชัดเจน
- อนิจฉัจไม่เที่ยง จบค้วายความทาย
 - เรื่องกรรม และความหลงในรูปทรงลึ้นเสียง
 - ความเคราะห์ในพระพุทธรูปครีสต์บรรเพญ
 - การรักษาศีลอดกเวลาที่สกปรกมีครรภ์
๖๐. เหตุไกปู่เจ้าผู้ทรงไว้ชีงคุณธรรมจริงรับที่จะชักจูงให้พระลองมาสู่ ๒ นาง
- ผู้ไกขอ ผู้นั้นยอมได้รับ
 - พิจารณาแล้วว่าเป็นไปตามผลกรรม
 - พอใจอ่านว่ายผลประโยชน์ให้แก่ผู้บุชาตัน
 - พระทัยอ่อน ขักคำขอันหวานของ ๒ นางไม่ได้

๔๐.	ร้อยชั้ตุ่ก้าเท่านี้	เมียกน
	เมียแล้วพันถ้าคด	แม่ได
	ทรงครรภ์กลอคงบีนคน	ถูกง่าย เลยนา
	เลี้ยงยากันักหัวไว้ให้	ธิราชผู้มีคุณ

โครงนี้แสดงว่าคนไทยให้คำนิยมในเรื่องโภเบ็นสำกัญที่สุด

๑. นางค่า	๒. ผู้มีคุณ
๓. รักเดียวใจเดียว	๔. ความผูกพันในครอบครัว
๔๑. ขอโภเปรี้ยบทีบกัวยกิวไหวหารได้ลึกซึ้งกินใจที่สุด	
๑. ชนพุสใบบาง นุชชาดี ลงๆๆ ๒. บเห็นทะลันเกือน ความมีก มัวนา
งามบ้าไม่นั้นปล้อง แบลกปล้องศอศรี แลเห่งโภเห็นน้ำ ย่อมน้ำตาคน	
๓. เจ้าใช้ทุกชัยเม่เพียง ภูษา ๔. ลมขาดคนดอยกโน้ม หัวหอดอกสินให้
เจ้าเคลื่อนทุกชัยบางเบา สวยงาม ขอหัวหัวหงส่อง	
๔๒. ยานไร้เด็คคงหนญา	แซมผอม พระเยอ
หอบบ่หอนหักกม	กั้งบ้า

ให้คิดอย่างไร

๑. ใจเบ็นอยู่อย่างง่าย ๆ	๒. ต้องยอมรับความทุกท่ำ
๓. ก้อนอหอกันท่อความคบแก้น	๔. ต้องปรับตัวตามสถานการณ์
๔๓. ถ้าปูเจ้าเบ็นสัญญาลักษณ์แห่งการราคะ	ไก่แก้วที่ซักพระล้อไปสวนหลวงของ ๒ นาง
เบ็นสัญญาลักษณ์ของอะไร	
๑. ความงามฉาบฉวย	๒. สิงยั้วหวานใจ
๓. ความเข้าใจมิก	๔. ความนิยมในวัตถุ
๔๔. ลิลิพะล้อให้แห่งคิดที่เหมาะสมกับสภาพชีวิทนุษย์บ้าชุบันนี้ว่าอย่างไร	
๑. การเลี้ยงคุ้กคูกเป็นหน้าที่ของพ่อแม่	
๒. ไกรเด้าจะรักเราเท่าเรารักทนเอง	
๓. เราคิดช่องเราเองได้เสมอ	
๔. ชีวิทนี้มีหตุพรางมากนัก ค้างอยู่อย่างมีเพศคุณใจ	